

INVENTARISATIE- EN HERBEOORDELINGSLIJST

Inclusief Adviezen

NATIONAAL KEURMERK
"NATUURLIJK TUINIEREN"

De Eendracht Amsterdam 2024

Het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren is een
samenwerkingsproject
van AVVN, IVN en KNNV.

**INVENTARISATIE- EN HERBEOORDELING
NATIONAAL KEURMERK NATUURLIJK TUINIERN**

NAAM AFDELING: **De Eendracht**

PLAATSNAAM: Amsterdam

CONTACTPERSOON: Norinda Fennema fen2@LIVE.NL

Keuring gedaan op 6 juni 2024 door : Roos Broersen

roosbroersen@planet.nl 06 235 66 294

AVVN
Vogelvlinderweg 50
3544 NJ Utrecht
(T) 030 – 670 1331
E-mail info@avvn.nl
www.avvn.nl

INHOUDSOPGAVE

	Samenvatting inventarisatie en beoordeling
I	Algemene gegevens complex
II	Specifieke gegevens complex
	A. Inrichting en beheer, algemeen
	B. Inrichting en beheer, specifiek
	C. Opstallen en dode materialen van de afdeling
	D. Inkoop/winkel
	E. Interne milieuzorg
	F. Voorlichting door de afdeling
III	Bijzondere elementen

SAMENVATTING INVENTARISATIE EN BEOORDELING

No.	CATEGORIE	Aanwezig	Afwezig	Potentie	Max. punten	Toegekende punten
II.	SPECIFIEKE GEGEVENS COMPLEX					
A.	<i>Inrichting en beheer, algemeen</i>					
A.1	Bodembedekking/kruidlaag				12	7
A.2	Oevers, sloot(kanten) en greppels					
A.3	Vijvers en poelen				6	3
A.4	Grasvelden				9	7
A.5	Bermen				6	3
A.6	Omheining/afscheiding rondom het complex				2	0
A.7	Bestrijding en bemesting				10	10
B.	<i>Inrichting en beheer, specifiek</i>					
B.a.	<i>Beplanting ten behoeve van dieren</i>					
B.a.1	Inheemse plantensoorten					
	Heggen				6	3
	Bosjes				6	3
	Bloemborders				6	4
	Bomen				5	5
B.a.2	Beplanting met natuurwaarde					
	Algemeen				9	8
	Maatregelen t.b.v. insecten				10	7
B.a.3	WATERVEGETATIE				7	4
B.a.4	Verlandings- en ruigtevegetatie					
B.a.5	Bos, struwelen, erfbeplanting				7	7
B.a.6	Wand/gevelbegroeiing				3	0
B.b.	<i>Overige inrichting t.b.v. dieren</i>					
B.b.1	Droge muren/stapel muren				12	5
	SUBTOTAAL					

No.	CATEGORIE	Aanwezig	Afwezig	Potentie	Max. punten	Toegekend
	SUBTOTAAL					
B.b.2	Kunstmatige broedplaatsen/nestplaatsen/schuilmogelijkheden					
	Kunstmatige schuilgelegenheden van natuurlijk materiaal				20	10
	Kunstmatige schuilgelegenheden van overig materiaal				12	5
C.	Opstallen en dode materialen van de afdeling					
C.1	Gebruikte beschermende middelen op gemeenschappelijke sopstallen				2	0
C.2	Dakdekking op gemeenschappelijke opstallen				10	2
C.3	Verharding				6	3
D.	Inkoop/winkel					
D.1	Aanbod diverse producten				12	11
D.2	Aanbod beschermende middelen				2	0
D.3	Aanbod bouw- en tuinmaterialen					
D.4	Aanbod materialen voor afscheidingen					
D.5	Aanbod ondersteunende producten ten behoeve van dieren				2	2
E.	Interne milieuzorg					
E.1	Energiebronnen en -gebruik				9	6
E.2	Scheiding, opslag, hergebruik en verwerking afvalstoffen				11	5
E.3	Opvang en afvoer regen- en/of afvalwater				5	1
F.	Voorlichting door de afdeling					
F.1	Voorlichtingsplan				6	4
F.2	Schriftelijke voorlichting via clubblad				15	8
F.3	Voorlichting via mededelingenbord				5	3
	SUBTOTAAL					

No.	CATEGORIE	Aanwezig	Afwezig	Potentie	Max. punten	Toegekend e punten
	SUBTOTAAL					
F.4	Voorlichting in de winkel/inkoop				4	3
F.5	Tuinbegeleiding (persoon of commissie)				9	6
F.6	Cursussen, lezingen, tentoonstellingen, excursies				25	6
III	BIJZONDERE ELEMENTEN (bonuspunten)					38
	MAXIMUM AANTAL PUNTEN EXCLUSIEF BONUSPUNTEN				265	
	TOTAAL AANTAL PUNTEN INCLUSIEF BONUSPUNTEN					186

BEREKENING PERCENTAGE GEREALISEERDE DOELEN:

Maximaal aantal punten: 265 (100 %)
Behaalde aantal punten: 186 (70 %)

Toekenning is : 3 STIPPEN

Beantwoording van de inventarisatie- en beoordelingslijst vindt plaats voor de aanwezige onderdelen en de potentiële onderdelen. De punten die tussen haakjes vermeld worden zijn de maximum punten die verkregen kunnen worden. De advies- & begeleidingscommissie kan minder dan het maximum aantal punten toekennen.

II SPECIFIEKE GEGEVENS COMPLEX

Inhoud:**A. *Inrichting en beheer, algemeen***

1. Bodembedekking/kruidlaag
2. Oevers, sloot(kanten) en greppels
3. Vijvers/poelen
4. Maaien van grasvelden
5. Bermen
6. Omheining/afscheiding rondom het complex
7. Bestrijding en bemesting

A. INRICHTING EN BEHEER, ALGEMEEN

1. Bodembedekking/kruidlaag

Bodembedekking/kruidlaag : **Maximum aantal punten 12**

Bodembedekking/kruidlaag	☐ spontaan opgekomen vegetatie is pleksgewijs aanwezig (1) ☒ ongeveer de helft onder de struiken is bedekt met ongestoorde bodemvegetatie (3) ☐ onder alle struiken wordt de vegetatie met rust gelaten (5)	3
	☒ de strooisellaag (afgevallen blad), bloeistengels en oude takken blijven liggen (5)	3
Bewust aangeplante of verzorgde standplaatstypische soorten aanwezig, bijv. stinzen of andere plantengemeenschappen	☒ ja (2) ☐ nee	stinzenbollen aangeplant en voedselbosje gestart, mag nog uitbreiden 1
<p>De singel van het tuinpark is verbeterd, maar nog niet in balans. Betere oeverbegroeiing en de poeltjes achter de beschoeiing zijn een aanwinst. Het aanwezige bankje met doorkijkje is prachtig. Wellicht kan elders ook zo'n rustpunt gecreëerd worden?</p> <p>Per stuk singel is de aanwezige beplanting in kaart gebracht. Goed gedaan! Dit lijkt een prima basis voor een beheerplan met duidelijke keuzes over de beplanting en meer duidelijkheid in het onderhoud. Wat is het plan voor elk stuk singel, gelet op (veel) biodiversiteit, sierwaarde en natuurwaarde en niet te veel onderhoud? Welke planten floreren en kunnen uitgebreid worden? Laat je inspireren door tuinparken in Amsterdam die dit al verder uitgewerkt hebben, zoals o.a. Dijkzicht.</p> <p>Het contrast tussen tuinplanten en inheemse planten is soms nog erg groot en mag subtieler. Verwijder bijvoorbeeld de droogte-minnende yucca's, kwijnende kersen en woekerende bamboe Phyllostachys en riet. Doe dit liefst in de nazomer of het najaar om hergroei te voorkomen.</p> <p>Er is goed gekozen voor de aanplant van grotere groepen (Persicaria en Geranium macrorhizum). Laat het echter geen monocultuur worden en combineer deze met de aanwezige inheemse planten als kattenstaart, kaardebol, koningsvaren en ook 'tuinplanten' als vrouwenmantel, herfstaster en koeienoog.</p> <p>Tot nu is er niet gekozen voor grotere stukken natuurlijke oever met alleen inheemse planten die 1 à 2 keer per jaar gemaaid worden, zoals eerder geadviseerd is. Doe dat alsnog, of ga verder op de ingeslagen weg waarbij cultuur- en natuurplanten gecombineerd blijven.</p> <p>Er zijn 'moederbedden' aangelegd, waarin de planten die mogen blijven zichtbaar zijn met naambordje erbij. Heel educatief. Prachtig dat er biologisch plantgoed in de buurt kan worden aangeschaft. Verzamel ook planten die tuinders of collega-parken over hebben. Planten die bloeien in het vroege voorjaar (stinzenplanten zoals lenteklokje, zomerklokje, kievitbloem, narcis, vogelmelk longkruid) en in het late najaar (herfstasters, Helianthus Lemon Queen) leveren veel voedsel voor insecten op een moment dat dit minder beschikbaar is.</p> <p>Blijf spaarzaam met houtsnippers in de singels, bijvoorbeeld alleen bij zitplekjes. Zodra de snippers verteren brengen ze veel extra voedsel in de grond, waar stikstof-minnende soorten als zevenblad, brandnetels en distels van profiteren.</p>		7

2. Oevers, sloot(kanten) en greppels : Maximum aantal punten 23 NVT

Maaien van de slootkanten N.V.T.	Maaifrequentie: ☐ 3 tot 6 maal per jaar (1) ☐ 1 tot 2 maal per jaar (3)		
	O Planten worden gefaseerd gemaaid (5) N.V.T.		
Afvoeren van gemaaid materiaal	☐ ja (2)	N.V.T.	
Sloten worden geschoond N.V.T.	☐ ja ☐ nee	Indien ja, verplicht door de overheid: ☐ ja ☐ nee ☐ Materiaal wordt afgevoerd (2)	
Beschoeiing aanwezig	☐ nee (5) ☒ ja	Indien ja, ☐ natuurlijk materiaal (3) ☒ kunstmatig materiaal	
Oeverbegroeiing	☐ ja (2)	Indien ja, past bij de omgeving: ☐ ja (1) ☐ nee	
			NVT

3. Poelen / moeras : Maximum aantal punten 6

☒ Direct contact met de ondergrond (grondwater)		
☒ Ondiepe en moeraszones aanwezig (2)		2
☒ Moeras / waterplanten aanwezig (1)	☐ weinig variatie in moeras / waterplanten en drijvende planten ☐ relatief veel verschillende onderwater planten en drijvende planten aanwezig (2)	1
☐ Drijvende planten aanwezig (1)		
De poeltjes achter de beschoeiing zijn uitgebreid en vormen een aanwinst. De beste tijd om poelen te schonen is de herfst (eind september, oktober). Schonen in de vroege lente is een erg ongelukkig moment i.v.m. overwinterende amfibieën. Probeer ook kikkerbeet in de poelen en wat subtielere soorten dan gele lis en lisdodde die de poeltjes snel zullen dichtgroeien. Denk aan zwanenbloem, moerasweegbree, blauwe lis, dotterbloem.		3

4. Maaien van grasvelden : Maximum aantal punten 9

☐ nooit ☐ 1 à 2 maal per jaar (4) ☒ 3 tot 6 maal per jaar (3) > boomgaard ☐ 7 tot 20 maal per jaar ☒ meer dan 20 maal per jaar > sportveld		3
☒ gefaseerd gemaaid, met verschillende kruiden, zoals madelief, witte klaver, hoornbloem, leeuwentand en draadereprijs (5)		4
Op het gemaaide sportveld groeien diverse kruiden, leuk! Gras in de boomgaard wordt weinig en gefaseerd en soms met de zeis gemaaid. Mooie ontwikkeling!		7

5. Bermen inclusief het deel boven aan de sloot : Maximum aantal punten 11 NVT

Maaisysteem	☐ motormaaier en bosmaaier ☐ handmaaier ☐ zeis ☐ anders	
Maaien	Maaifrequentie: ☐ nooit ☐ 1 à 2 maal per jaar (4) ☐ 3 tot 6 maal per jaar (3) ☐ 7 tot 20 maal per jaar ☐ meer dan 20 maal per jaar	
	☐ bermen worden (deels) gefaseerd gemaaid verdeeld over meerdere jaren, met verschillende kruiden, zoals madelief, witte klaver, hoornbloem, leeuwentand en draadereprijs (5)	
Afvoeren van gemaaid materiaal	☐ ja (2)	
		n.v.t.

6. Omheining/afscheiding rondom complex : Maximum aantal punten variabel

Indien een omheining/afscheiding aanwezig is geef hier het soort aan. Meerdere antwoorden mogelijk	☒ hekwerk van metaal of gaas ☐ niet geïmpregneerde houten omheining met draad (2) ☐ omheining begroeid met klimplanten (2) ☐ vrij groeiende heg (2) ☐ gesnoeide heg (1) ☒ sloot ☐ anders, namelijk... (indien natuurvriendelijk 2 punten)	
		0

7. Bestrijding en bemesting, Maximum aantal punten 10

X	De afdeling gebruikt bij het beheer en onderhoud geen biologische of chemische bestrijdingsmiddelen (5)		5
O	De afdeling gebruikt bij het beheer en onderhoud biologische bestrijdingsmiddelen		
O	De afdeling gebruikt bij het beheer en onderhoud chemische bestrijdingsmiddelen		
X	De afdeling bemest de algemene groendelen niet (5)		5
O	De afdeling bemest de openbare groendelen met biologische meststoffen		
O	De afdeling bemest de openbare groendelen met kunstmeststoffen		
O	De afdeling gebruikt in de openbare groendelen bodemverbeters		
			10

Inhoud:

B. Inrichting en beheer, specifiek

a. Beplanting ten behoeve van dieren

1. Inheemse plantensoorten
2. Beplanting met natuurwaarde
3. Watervegetatie
4. Verlandings- en ruigtevegetatie
5. Bos, struwelen, erfbeplanting
6. Wand/gevelbegroeiing

b. Overige inrichting ten behoeve van dieren

1. Droge muren/stapel muren
2. Kunstmatige broedplaatsen, nestelplaatsen, schuilmogelijkheden

B. INRICHTING EN BEHEER, SPECIFIEK**a. BEPLANTING T.B.V. DIEREN****1. Inheemse plantensoorten**Heggen : **Maximum aantal punten 6**

Bij de heggen zijn aanwezig:	☐ Enkele inheemse soorten (1)		
	☐ Ongeveer de helft van de heggen bestaat uit inheemse soorten (2)	☐ één of twee soorten bloeiend en vruchtdragend inheems materiaal ☐ met meerdere verschillende soorten bloeiende en vruchtdragende inheems materiaal (2)	
	☒ Overwegend inheemse soorten (4)	☒ enkele soorten (twee tot drie) ☐ een grote verscheidenheid (2)	3
Met name Liguster en Veldesdoorn. Laat de ligusterhaag op plekken uitgroeien t.b.v. de bloei. Streef ook hier naar biodiversiteit. Overweeg een lijst van gewenste en ongewenste soorten (Laurierkers en woekerende bamboe).			3

Bosjes : **Maximum aantal punten 6**

Bij de bosjes zijn aanwezig:	☐ Enkele inheemse soorten (1)		
	☐ Ongeveer de helft van de bosjes bestaat uit inheemse soorten (2)	☐ één of twee soorten bloeiend en vruchtdragend inheems materiaal ☐ met meerdere verschillende soorten bloeiende en vruchtdragende inheems materiaal (2)	
	☒ Overwegend inheemse soorten (4)	☒ enkele soorten (twee tot drie) ☐ een grote verscheidenheid (2)	3
In het vogelbosje zijn o.a. een appel en lijsterbes aangeplant. Uitstekend. Snoei omringende gewassen verder terug na de langste dag = minder hergroei. Dan kan deze nieuwe aanplant de concurrentie om licht en ruimte beter aan. Ook hier is een beheerplan onmisbaar om overzicht te houden wat er wanneer aan de beurt is. Leg hierin ook gefaseerde snoei vast, waarbij de struiken om beurten gesnoeid worden, zodat er steeds vernieuwing en schuilgelegenheid is. Denk ook aan voorjaarsbloeiërs op de bodem. Het snoeihout is gebruikt voor een flinke takkenwal. Goed gedaan. Houd takkenwallen wel op ± 50 cm afstand van de bomen. Door de warmte van een takkenwal, kan de boombast loslaten en kan de boom verzwakken of sterven.			3

Bloemenborders : **Maximum aantal punten 6**

Bij de bloemborders zijn aanwezig:	☐ Enkele inheemse soorten (1)		
	☒ Ongeveer de helft van de bloemborders bestaan uit inheemse soorten (2)	☐ één of twee soorten ☒ meerdere soorten (2)	4
	☐ Overwegend inheemse soorten (4)	☐ enkele soorten (twee à drie) ☐ grote verscheidenheid (2)	
Voor het verenigingsgebouw zijn de uitbundig bloeiende borders een fleurig visitekaartje! Als er meer inheemse soorten toegepast worden kan het voor insecten nog aantrekkelijker worden.			4

Bomen : **Maximum aantal punten 5**

☒ Bomen aanwezig (1)	☒ oude bomen aanwezig (ouder dan 10 tot 15 jaar) (1) ☒ bomen met ecologische waarde voor voedsel en leefruimte voor dieren aanwezig (3)		5
<p>Door de essenziekte zijn diverse oude bomen gesneuveld. Denk na over herplant, ga hiervoor te rade bij een stadsecoloog die kan adviseren welke soorten het beste bij de grondsoort passen en het meeste ecologische meerwaarde opleveren. Knotwilgen, elzen en de prachtige wimperlinde zijn sowieso een goed alternatief.</p> <p>Volg het boomtechnisch onderzoek in het advies om niet te schoffelen nabij de bomen. Niet schoffelen en ook niet maaien nabij de boom. Verder wordt gesteld dat je de boomspiegel beter kaal kunt houden en daar ben ik het helemaal niet mee eens. Laat de bodem rondom bomen graag begroeien met planten van 20 - 60 cm en laat de boom en de ondergroei vervolgens zoveel mogelijk met rust.</p> <p>Blijf zuinig op de oudere bomen in de particuliere tuinen en in het algemeen groen. Zij bepalen sterk het groene karakter van het tuinenpark.</p>			5

2. Beplanting met natuurwaarde

Algemeen : **Maximum aantal punten 9**

☒ Belangrijke voorjaars- en herfstbloemen of rijkbloeiende vaste planten (2)	☐ alle planten bloeien tegelijk in een bepaalde periode ☒ de planten bloeien gespreid het gehele jaar door (2)		4
☒ Relatief groot oppervlak met bloeiende planten aanwezig (1)			1
☒ Op bewuste plaatsen het dulden van wilde planten als brandnetel e.d. (4)	brandnetel, dovenetel, kattestaart, etc		3
Meer aandacht voor beplanting met natuurwaarde: bloeiende planten met meerwaarde voor vlinders, insecten, vogels (zaden, bessen). Vergeet ook inheemse soorten en de voor- en najaarsbloeiërs niet.			8

Maatregelen t.b.v. insecten : **Maximum aantal punten 10**

X	Belangrijke stuifmeelleveranciers aanwezig (2)		2
X	Belangrijke nectarleveranciers aanwezig (2)		2
X	Planten als voedselbron voor rupsen aanwezig (2)		2
X	Schuil/overwinterplaatsen voor inheemse insecten aanwezig (2)		1
O	Overhoeken insectvriendelijk ingericht (2)		
Verwijder dode stengels en blad van vaste planten pas in het voorjaar. Breng het naar de compostbakken of 'chop & drop': ter plekke fijn knippen en laten vallen ter aanvulling van de strooisellaag die de bodem en insecten beschermt.			7

3. Moeras/Watervegetatie : Maximum aantal punten 7

X	Mogelijkheden voor de voortplanting van bijvoorbeeld libellen, kokerjuffers en andere insecten aanwezig (2)	waterlelie, gele lis, lidsteng	2
X	Voedsel-, voortplanting- en schuilmogelijkheden voor waterdieren aanwezig (3)	hout, dakpannen bij moerasjes	1
X	Mogelijkheden voor de voortplanting van amfibieën (2)		1
De paddenpoelen of moerasjes zijn van grote waarde voor insecten en amfibieën. Overweeg om deze plekken te vergroten en meer stapelmuren, dakpannen en houtstronken aan te brengen als schuil- en opwarmplek. Breid de plekken met lidsteng en (dwerg!)waterlelie in de sloot ook uit. Libellen en kokerjuffers plaatsen hun eitjes onderaan dit drijvende blad en hebben juist het opgaande blad van lissen etc nodig om uit te sluipen, een fascinerend gezicht. Iemand van Ravon.nl uitnodigen voor de fitnesses? De poel bij het clubhuis schijnt veel waterplanten te bevatten, maar ik heb deze geloof ik helemaal niet gezien?			4

4. Verlandings- en ruigtevegetatie : Maximum aantal punten 4 NIET VAN TOEPASSING

O	Verlandings- en ruigtevegetatie aanwezig (4)		
			n.v.t.

5. **Bos, struwelen, erfbepanting**

Natuurlijke nestelplaatsen/broedplaatsen/schuilmogelijkheden : **Maximum aantal punten 7**

X Doornstruiken aanwezig (2)	X dichte doornstruiken (1)	3
X Groenblijvende planten aanwezig (2)		2
X Andere natuurlijke nestmogelijkheden aanwezig (2)	Koester de hollen in bomen!	2
Berberis, hanendoorn, mahonia, taxus, klimop, holtes in essen en knotwilgen.		7

6. **Wand/gevelbegroeiing : Maximum aantal punten 3**

O De wanden van de gemeenschappelijke opstallen zijn min of meer begroeid (2)	O begroeiing van de winkel bestaat uit inheemse klimplanten, namelijk . . . (1) O begroeiing bestaat uit andere beplanting, namelijk	
De kunststof planken van de vernieuwde winkel kunnen goed opgefleurd worden met veel enkelbloemige stokrozen.		0

b. **OVERIGE INRICHTING T.B.V. DIEREN**

1. **Droge muren/stapel muren : Maximum aantal punten 12**

X Droge/stapel muren aanwezig (2)		2
X Open niet gevoegde delen zijn aanwezig (2)	X Varens, grassen en bloeiende planten hier en daar in de voegen of op de muur aanwezig (2)	1+ 1
O Mos begroeiing op droge/stapel muren (2)		
X Meerdere specifieke muurplanten aanwezig (2)		1
O Optimale muurbedekking (2)		
Bij de ingang zijn vier fraaie, grote stapelmuren gemaakt met geïntegreerde banken en fleurige begroeiing. Op stukken met weinig tussenruimtes en grond, heeft de beplanting moeite om zich te vestigen. Met wat ruimte en grond kunnen ook sedumsoorten en Erigeron karvinskianus hier een plek veroveren. Langs het voetbalveld is een grote stapelmuur verzezen, die langzaam vergroent. Wellicht komt er nog een gestapelde kruidenspiraal in de bijentuin, goed idee!		5

2. Kunstmatige broedplaatsen/nestplaatsen/schuilmogelijkheden

Kunstmatige schuilgelegenheden van natuurlijk materiaal: **Maximum aantal punten 20-4=16**

☐ Steenhopen aanwezig (4)		
☒ Houtwallen/rillen aanwezig (4)		4
☒ Holen aanwezig (4)		4
☐ Broeihoop aanwezig (4)	geen potentie	
☒ Dood onbehandeld hout aanwezig (2)		2
☐ Bundels van droge plantenstengels (2)	Doen!	
<p>Mooie takkenrillen met standers van kastanjarahout. Houd de takkenwal op (50cm) afstand van de bomen, omdat de boombast schade kan oplopen door de takkenwal (vocht, warmte, broei). De kist voor ringslangen wordt nu gebruikt als compostbak. Het hout van verwijderde bomen is op diverse plaatsen hergebruikt. Goed gedaan.</p>		10

Kunstmatige schuilgelegenheden van overig materiaal: **maximum aantal punten 12**

☒ Verschillende nestkasten aanwezig (2)		2
☐ Bijzondere of uitwendige nestmogelijkheid aangebracht (2)		
☒ Vleermuiskasten aanwezig (2)		1
☒ Houtblokken met kunstmatige boorgaten aanwezig (o.a. voor solitairbijen) (2)		2
☐ Hommelnestkasten aanwezig (2)		
☐ Andere insectenhopen aanwezig (mieren) (2)		
<p>Op het grasveld voor het verenigingsgebouw staat een mooi bijenhotel, met begroeid dak. Bij de winkel hangen verschillende bijenhotels die ook te koop zijn. Let op bij in de handel aangeboden bijenhotels, vaak zijn ze kwalitatief niet al te best. De gangetjes zijn bijvoorbeeld niet glad, bijen beschadigen daardoor hun vleugels. Zorg voor gladde gangetjes in het hout van de bijenblokken. Via internet is veel informatie te vinden o.a. op www.bijenhelpdesk.nl, www.bijenhotels.nl en www.bijenlint.nl Hier zijn nog punten te winnen voor de Eendracht!</p>		5

Inhoud:

C. *Opstallen en dode materialen van de afdeling*

1. Gebruikte beschermende middelen op gemeenschappelijke opstallen
2. Dakbedekking op gemeenschappelijke opstallen
3. Verhardingen

C. OPSTALLEN EN DODE MATERIALEN VAN DE AFDELING

1. Gebruikte beschermende middelen op gemeenschappelijke opstallen : maximum aantal punten 6

Meerdere antwoorden mogelijk

Toelichting waarop gebruikt

☐	Geen (onbehandeld) (2)		
☐	Lijnolieverf (2)		
☐	Verf op waterbasis (2)		
☒	Andere verf		
☐	Beits		
☐	Geïmpregneerd		
☐	Anders, namelijk...kunststof beplating		
			0

2. Dakbedekking op gemeenschappelijke opstallen : Maximum aantal punten 10

Meerdere antwoorden mogelijk

opstal

☒	Vegetatiedak (6)	vegetatiedak op het insectenhotel: klein maar wel een leuke blikvanger en voorbeeld.	2
☐	Rietendak (2)		
☐	Dakpannen (2)		
☐	EPDM-rubber		
☐	Rubberroïd		
☒	Bitumen/asfalt		
☐	Eterniet/asbest		
☐	Overig		
Vegetatiedak op bijenhotel: Klein maar fijn!			2

3. Verharding : Maximum aantal punten 5

Meerdere antwoorden mogelijk

X	Graspaden (2)	vergrassing steenslag pad naar de buren en graspaden in de boomgaard	2
X	Houtsnippers (2)	aan de oever bij het bankje, eigen snippers	1
X	Grint / steenslag / halfverharding	Wijze van onderhoud: O begroeiing toegestaan (1) X geen begroeiing toegestaan	
X	Tegels / klinkers		
O	Asfalt/bitumen		
O	Anders	namelijk.....	
<p>De paden worden deels met een brander schoongehouden, grotendeels geschoffeld en op enkele plekken mag het pad vergroenen en vergrassen.</p> <p>Uiteraard moeten de paden goed begaanbaar blijven en is er leuker werk te bedenken dan het schoffelen van de paden. Informeer o.a. bij Dijkzicht over het machinaal eggen en schonen van de paden met een mini-trekker.</p> <p>Sta bodembedekkers toe onder de hagen en nog zo'n 20 cm daarbuiten: minder werk, mooier en goed voor de haag.</p> <p>Door het gefaseerd maaien in de boomgaard, ontstaan er graspaden en bloeiende planten pinksterbloem, madeliefjes, wilde margrietten etc. Mooi en natuurrijk!</p>			3

Inhoud:

D. Inkoop/winkel

1. Aanbod biologische en gangbare producten
2. Aanbod beschermende middelen
3. Aanbod bouw- en tuinmaterialen
4. Aanbod materialen voor afscheidingen
5. Aanbod ondersteunende producten ten behoeve van dieren

D. INKOOP/WINKEL (daadwerkelijk aanwezig, dan wel via bestelling)

- 1. Aanbod diverse producten : Maximum aantal punten 18, indien van een product zowel de biologische als de gangbare uitvoering wordt aangeboden wordt 1 punt per product toegekend.**

		Biologisch	Gangbaar	
X	Bestrijdingsmiddelen	X (2)		2
X	Meststoffen	X (2)		2
X	Potgrond	X (2)	X	1
0	Zaai- en plantgoed	(2)		
X	Staken	X (2)		2
X	Ecover assortiment schoonmaakmiddelen	X (2)		2
O	Folies	(2)		
O	Lijmen	(2)		
X	Anders: Enzymen voor septic tank en biologische ontstopper	X (2)		2
De winkel heeft een gevarieerd assortiment aan milieuvriendelijke materialen, ook is er informatie over het gebodene te vinden. Blijf het zelf composteren stimuleren en zoek contact met de lokale producent van oesterzwammen: het restproduct van koffieprut, zaagsel en kalk is een prima bodemproduct. Goed dat er ook turfvrige grond wordt aangeboden! Vervang het gronddoek in de winkel voor 'nonwoven'-gronddoek, omdat dit geen plastic draden geeft. Blijf er alert op dat er geen kunstmeststoffen of synthetische bestrijdingsmiddelen in het aanbod glippen. Raadpleeg bij twijfel AVVN.				11

2. Aanbod beschermende middelen : Maximum aantal punten 4

O	Lijnolieverf (2)		
O	Verf op waterbasis (2)		
X	Andere verf		
X	Beits		
O	Impregneer middelen		
O	Overig		
			0

3. Aanbod bouw- en tuinmaterialen : Maximum aantal punten 4 N.V.T.

☐ Hout	☐ Onbehandeld (2) ☐ Behandeld	
☐ Gerecycled materiaal (2)		
☐ Steen		
☐ Dakpannen		
☐ EPDM-rubber		
☐ Rubberroïd		
☐ Bitumen/asfalt		
☐ Eterniet/asbest		
☐ Overig		
		nvt

4. Aanbod materialen voor afscheidingen : Maximum aantal punten 1 N.V.T.

☐ Onbehandeld hout (1)		
☐ Geïmpregneerd hout		
☐ Gaas		
☐ Anders, namelijk ...		
		nvt

5. Aanbod ondersteunende producten ten behoeve van dieren : Maximum aantal punten 2

☒ Aanwezig (2)		2
Diverse bijenhôtels en nestkastjes aanwezig, leuk!		2

Inhoud:

E. Interne Milieuzorg

1. Energiebronnen en -gebruik
2. Scheiding, opslag, hergebruik en verwerking afvalstoffen (milieustation)
3. Opvang en afvoer van regen- en/of afvalwater

E. INTERNE MILIEUZORG

1. Energiebronnen en -gebruik voor gemeenschappelijke opstallen : Maximum aantal punten 9

X	Elektra		
X	Zonne-energie (2)	100 zonnepanelen, geweldig!	2
O	Windenergie (2)		
O	Gas		
X	Maatregelen voor zuinig energiegebruik zijn genomen (5)	dubbelglas, LED, naderings-schakelaars, elektrische kookplaten i.p.v. gas	4
Goed idee om t.z.t. over te stappen naar verwarming via infrarood panelen!			6

2. Scheiding, opslag, hergebruik en verwerking afvalstoffen (milieustation) -collectief- Maximum aantal punten 11. Voor elke categorie gescheiden inzameling: 1 punt.

O	Inzamelen huishoudelijk chemisch afval in afgesloten depot		
O	Inzamelen papier		
X	Inzamelen glas	glascontainers op het voorterrein	1
X	Inzamelen GFT-afval	wordt nog afgevoerd	1
O	Composteren GFT-afval	O Composthoop collectief ingepast in de omgeving (1)	
O	Inzamelen overig groen afval		
O	Composteren overig groenafval		
X	Hergebruik van snoeihout	Versnipperen waarna tuinders het kunnen gebruiken + takkenwal	1
X	Hergebruik van bouwafval	in stapelmuren	1
X	Anders, namelijk 'boekrecycling'		1
Plannen om samen met volkstuinpark Tigeno gemeenschappelijke composthopen aan te leggen en te beheren. Goed idee! Doe kennis en ervaring op bij bijv. de Grootte Braak.			5

3. Opvang en afvoer regen- en/of afvalwater : Maximum aantal punten 5

☐ Opvang regenwater voor direct gebruik (bijv. regenton) (1)	☐ Regenwater wordt gebruikt (1)	
☒ Afvoer regenwater naar sloot (1)		1
☐ Afvoer regenwater naar poel (1)		
☐ Afvoer regenwater naar bezinkput		
☐ Afvoer regenwater naar riool		
☐ Afvoer afvalwater naar oppervlaktewater		
☒ Afvoer afvalwater in bodem (septic tank)		
☐ Afvoer afvalwater naar helofytenfilter (zuiveringsveld) (1)	aanwezig buiten het park van de Eendracht	
☐ Afvoer van afvalwater via riool		
☐ Ander, namelijk, regentonnen		
		1

Inhoud:

F. Voorlichting door de afdeling

1. Voorlichtingsplan
2. Schriftelijke voorlichting via clubblad
3. Voorlichting via mededelingenbord
4. Voorlichting in de winkel/inkoop
5. Tuinbegeleiding
6. Cursussen, lezingen, tentoonstellingen, excursies

F. VOORLICHTING DOOR AFDELING

1. Voorlichtingsplan : Maximum aantal punten 6

X	Aanwezig (1)	Summier, maar aanwezig!	1
X	Wordt actief uitgevoerd (5)		3
Er is een summier voorlichtingsplan aanwezig. Blijf het plan en de uitvoering aanscherpen!			4

2. Voorlichting via clubblad, (digitale nieuwsbrief) en website : Maximum aantal punten 15

	regelmatig	af en toe	nooit	
X	Voorlichting over milieuvriendelijk tuinieren X (5)	(1)		4
X	Voorlichting over natuur X (5)	(1)		2
X	Voorlichting over andere relevante onderwerpen X (5)	(1)		2
Het clubblad is mooi verzorgd en informatief en er staat informatie in over natuurlijk tuinieren. De website is aan vernieuwing toe. Geef ruimte aan het nieuws over natuurlijk tuinieren.				8

3. Voorlichting via mededelingenbord : Maximum aantal punten 5

Voorlichting over natuurlijk tuinieren	X regelmatig (5) O soms (1) O nooit	3
Zowel bij de winkel als onder het afdak is actuele informatie te vinden.		3

4. Voorlichting in de winkel/inkoop : Maximum aantal punten 4

X Mondeling (door beheerder) (2)		1
X Schriftelijk (bij producten of aan de balie) (2)		2
Over diverse artikelen (o.a. meststoffen) is informatie beschikbaar.		3

5. Tuinbegeleiding (persoon of commissie) : Maximum aantal punten 9

X Aanspreekpunt aanwezig (5)	= projectgroep NT	2
X Aanspreekpunt houdt noodzakelijke kennis regelmatig bij	Via X tijdschriften en boeken (1) X cursussen (2) X anders (1)	4
		6

6. Cursussen, lezingen, tentoonstellingen, excursies : Maximum aantal punten 25

	regelmatig	af en toe	nooit	
X Cursussen (workshops)	X (5)	(1)		3
O lezingen	(5)	X (1)		1
O Tentoonstellingen	(5)	(1)		
O Excursies	(5)	(1)		
X Contacten buitenwereld: Tuinen van West, Dag van de Tuin, Landschapsbeheer Noord-Holland, IVN	X (5)	(1)		2
Houd regelmaat in de activiteiten op de tuin (composteren, natuurlijk bijhouden, plantenmarkt, etc.) Prima gelegenheid om te leren en elkaar te ontmoeten. Ook fijn dat de activiteiten van derden goed aangekondigd worden (prikborden). Probeer ook de contacten met gelijkgestemden in de omgeving warm te houden (Tuinen van West).				6

III BIJZONDERE ELEMENTEN

Bijzondere elementen (max 5 punt per element)		
Vlindertuin	Heeft nog veel meer potentie, ook verspreid over andere plaatsen in het park. Breng meer variatie in de beplanting aan, maak er een stapelmuur voor het opwarmen en een schaal met verrot fruit (nectarbar).	2
Insectenhotel	Ziet er goed uit, mooi vegetatiedak, leuke beplanting in de omgeving.	4
Bijenstallen	Educatieve plek met bevlogen imker. Blijf de bij-vriendelijke inrichting op het park stimuleren.	4
Beplanting singels in kaart	Beplanting singels is mooi in kaart gebracht. Uitstekende basis voor keuzes in beplanting en het onderhoudsplan. De verslaglegging van de onderhoudsploegen bevat ook kostbare informatie over onderhoud en geschikte planten.	2
Idyllisch zitje aan het water aan de achter-singel	Heerlijk bankje op de houtsnippers, mooie waterplanten, goed uitzicht. Dit mag elders ook verschijnen!	4
Moederbedden met plantennamen	Bed met beplanting die mag blijven staan in het onderhoud. Vlechthekje erom en goeie bordjes met plantennamen. Heel educatief.	3
Stapelmuren entree + bij sportveld	Mooie vormen en de begroeiing groeit! T.z.t. een kruidenspiraal en opwarmmuur voor de vlinders?	4
Tijdschrift	Informatief en goed verzorgd. Een belangrijke bijdrage aan ieders betrokkenheid. Complimenten!	4
Bordjes	Probeer de bordjes met informatie actueel te houden.	3
Boomgaard	Mooi geheel met de bijenstal, beestjeshotel XXL, plantenkas en het bloemrijk grasland.	4
Pluktuin kruiden en groenten	Goed geprobeerd, maar uiteindelijk niet haalbaar qua onderhoud. Is dit een goede plek om jaarlijks bloemen in te zaaien? klaprozen, zinnia, goudbloem, cosmea, etc	-
Het dode hout van de bomen is volop hergebruikt	Takkenwal, boomstammen, snippers	3
Speelplek	Is toe aan herziening	-
Composttuin?	Wormenhotel opgeheven. Mooi dat elke singel een eigen compostbak heeft en uitstekend plan om meer te composteren in samenwerking met de burens Tigeno.	1
Totaal aantal bonuspunten		38